

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	⁴ Ε10	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.duth.gr/courses/ALEX0		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος. Συμβουλευτείτε τα Παραρτήματα Α & Β στο συνημμένο αρχείο της ΑΔΙΠ «Πρόταση Ακαδημαϊκής Πιστοποίησης Προγράμματος Σπουδών», σελίδες 20 - 24:

Παράρτημα Α ((α) Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε κύκλο σπουδών, σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης & (β) Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης]

Παράρτημα Β (Περιοδικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων)

Οι στόχοι αυτού του μαθήματος είναι:

- η ανάπτυξη ιστορικής κριτικής σκέψης και ιστορικής αίσθησης μέσα από την παρουσίαση και ανάλυση πτυχών της ιστορίας της παιδικής ηλικίας , ενός πεδίου με πρόσφατη ανάπτυξη που προσφέρει μια διαφορετική θέαση της ιστορίας
- Η γνωριμία με τις σύγχρονες θεωρητικές αναζητήσεις στο χώρο της ιστορίας της παιδικής ηλικίας μέσα από την εξέταση σε βάθος ορισμένων θεμάτων από το χώρο αυτό, όπως παρουσιάζονται στην πρόσφατη βιβλιογραφία.
- Η μελέτη των αντιλήψεων για το παιδί και τις οριοθετήσεις της παιδικής ηλικίας τον 19ο και τον 20ό αιώνα.
- η μύηση των φοιτητών στην ιστορική έρευνα και στη διατύπωση ιστορικών ερωτημάτων ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται την ιστορικότητα των στάσεων απέναντι στην παιδική
- Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα εργαλεία της ιστορικής επιστήμης με ιδιαίτερη έμφαση στην επεξεργασία των πρωτογενών πηγών και τη συγκριτική προσέγγιση των ερμηνειών
- Η διεπιστημονική προσέγγιση θεμάτων ιστορίας.

Γενικές Ικανότητες

Οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε τις γενικές ικανότητες που αναμένεται να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος, όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως. Σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.

- Κατανόηση, σύγκριση και αξιολόγηση επιστημονικών δεδομένων που συνδέονται με όλες τις συνιστώσες της

- Ανάπτυξη ουσιαστικής παιδαγωγικής δραστηριότητας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο που είναι συμβατή με τα σύγχρονα

<p>εκπαίδευσης των παιδιών ηλικίας 6 – 12 ετών</p> <p>- Κατανόηση, ανάλυση, στάθμιση και διαχείριση με κριτικό τρόπο των πολλαπλών παραγόντων που διαμορφώνουν την εκπαιδευτική πραγματικότητα</p> <p>- Επιλογή και εφαρμογή μεθοδολογιών και εκπαιδευτικών πρακτικών, με στόχο τη γνωστική, κοινωνική, πολιτιστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών</p> <p>- Σχεδίαση, εφαρμογή και αξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε τυπικά και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα</p>	<p>δεδομένα των θετικών, κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και, ειδικότερα, της εκπαίδευσης και, επιπλέον, αξιοποιεί με κατάλληλο τρόπο τα σύγχρονα επιτεύγματα της τεχνολογίας</p> <p>- Επανα-πλαισίωση, αξιοποίηση και υποστήριξη με ενεργό τρόπο της έρευνας και συμμετοχή σε ερευνητικές δραστηριότητες που αφορούν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αλλά και πέρα από αυτήν, όπου η διαμόρφωση ευκαιριών μάθησης για όλους τους μαθητευομένους θεωρείται ζωτικής σημασίας</p> <p>- Αναγνώριση των κρίσιμων χαρακτηριστικών της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού και ανάπτυξη της μέσα από διαδικασίες κριτικής διερεύνησης και αναστοχασμού της διδακτικής πρακτικής</p>
--	---

<p>Με την συμπλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:</p>
<p>☒ Να γνωρίζουν τις βασικές ιστορικές εξελίξεις της έννοιας της παιδικής ηλικίας από τον Μεσαίωνα μέχρι τα μέσα του 20ού αιώνα</p> <p>☒ να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται την ιστορικότητα των στάσεων απέναντι στην παιδική ηλικία</p> <p>☒ να είναι εξοικειωμένοι με τα εργαλεία της ιστορικής επιστήμης</p> <p>☒ να αντιλαμβάνονται τις δυνατότητες της διεπιστημονικής προσέγγισης θεμάτων ιστορίας</p> <p>☒ Να στοχάζονται σχετικά με τη μεθοδολογία της ιστορίας και τον τρόπο διδασκαλίας της</p>

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι α) να φέρει τους φοιτητές/τριες σε επαφή με τις έρευνες που έχουν γίνει στο χώρο των σπουδών παιδικής ηλικίας και πιο συγκεκριμένα με αυτές που αναφέρονται στην ιστορικότητα της παιδικής ηλικίας και τις θεωρίες για την κατασκευή της παιδικής ηλικίας ως αναλυτικής κατηγορίας μελέτης, και β) να εξετάσει σε βάθος μερικά θέματα όπως η θέση του παιδιού στη μεσαιωνική και τη νεότερη εποχή, το παιδί στην προεπαναστατική κοινωνία, η παιδική εργασία στην αγροτική και τη βιομηχανική κοινωνία, οι στάσεις απέναντι στο περιθωριακό παιδί στην νεοελληνική κοινωνία, οι αναπαραστάσεις του παιδιού στην τέχνη (19ος -20ός αι.), το σώμα του παιδιού στον ιατρικό και τον παιδαγωγικό λόγο των αρχών του 20ού αιώνα, ο ιδεολογικός λόγος για τα παιδιά και τους νέους στην πολιτική του Μεσοπολέμου, η κοινωνική και πολιτική ένταξη των παιδιών την περίοδο του Εμφυλίου και τη δεκαετία του 1950.</p> <p>Γενικότερα το μάθημα αποσκοπεί να καταδείξει την αλλαγή των στάσεων απέναντι στο παιδί τόσο στη διαχρονία όσο και τη συγχρονία, αλλαγή η οποία βρίσκεται σε άμεση συνάφεια με παραμέτρους, όπως ο χρόνος, ο τόπος, η κοινωνική τάξη, το φύλο, η θρησκεία, η εθνική και φυλετική καταγωγή. Εξετάζοντας την παιδική ηλικία υπ' αυτό το πρίσμα, σταδιακά αντιλαμβάνεται κανείς την πολλαπλότητα και τη διαφορετικότητα της παιδικής ηλικίας, καταλήγει δηλαδή σταδιακά να αντιληφθεί ότι η παιδική ηλικία δεν ήταν παντού και πάντα αυτό που σήμερα εκλαμβάνεται ως παιδική ηλικία στον σύγχρονο δυτικό κόσμο (ευρωπαϊκό και αμερικάνικο).</p>
--

4. ΜΕΘΟΔΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης	
Δια ζώσης, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<ul style="list-style-type: none"> • power point • Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-learning • e-mail 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σύνολο ωρών)
Περιγράφονται αναλυτικά οι διδακτικές προσεγγίσεις/ δραστηριότητες που κυριάρχα ακολουθούνται (εκθετικές / μονολογικές, διαλογικές, διερευνητικές, κ.ά.) :	Διαλέξεις	35
Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση	Σεμινάρια	15
	Εργαστηριακή άσκηση	

<p>βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα, καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης, ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS (βλέπε και Παράρτημα Γ στο συνημμένο αρχείο της ΑΔΙΠ «Πρόταση Ακαδημαϊκής Πιστοποίησης Προγράμματος Σπουδών»).</p>	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας και πηγών	15
	Φροντιστήριο	
	Πρακτική	
	Εκπαιδευτική εκδρομή	
	Εκπόνηση μελέτης	
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
	Αυτοτελής Μελέτη	30
	
	
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΜΟΡΦΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	Διαμορφωτική, Διαγνωστική ή Συμπερασματική διαμορφωτική
<p>ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Περιγραφή της διαδικασίας/ του τρόπου αξιολόγησης</p> <p>Γραπτή εξέταση (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης, ανάπτυξης, επίλυση ασκήσεων/προβλημάτων), Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, κτλ. Σε κάθε περίπτωση αναφέρεται αν πρόκειται για ατομική ή ομαδική εργασία και η 'βαρύτητα' κάθε συνιστώσας της αξιολόγησης στον τελικό βαθμό (π.χ., ομαδική εργασία – 25%).</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν ανάμεσα σε δύο τρόπους αξιολόγησης</p> <p>A.</p> <p>I. Συμμετοχή στα σεμινάρια και την ενδιάμεση εξέταση (30%)</p> <p>II. Γραπτή τελική εξέταση (70%)</p> <p>Περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις ανάπτυξης - κριτικής προσέγγισης και επεξεργασίας πηγών - Συγκριτική αξιολόγηση ερμηνευτικών προσεγγίσεων <p>B.</p> <p>I. Συμμετοχή στα σεμινάρια και την ενδιάμεση εξέταση(30%)</p> <p>II. Εκπόνηση και Παρουσίαση Ατομικής Εργασίας (70%)</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης: Σαφήνεια και συνοχή στην επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται. Κατανόηση του γνωστικού περιεχομένου. Ικανότητα βιβλιογραφικής έρευνας. Χρήση των μεθόδων του ιστορικού. Κριτική ικανότητα (επεξεργασία πληροφοριών και σύγκριση ερμηνειών). Διεπιστημονική προσέγγιση του θέματος</p>

6. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα

☒ Β. Θεοδώρου- Δ. Καρακατσάνη, *Ιατρική επίβλεψη και κοινωνική πρόνοια για το παιδί*

τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, Αθήνα, εκδ. Διόνικος, 2010

- φάκελος μαθήματος με σώμα κειμένων που είναι είτε κεφάλαια βιβλίων είτε άρθρα επιστημονικών περιοδικών καθώς και
- σημειώσεις της διδάσκουσας που αναρτώνται στο eclass

Πρόσθετη προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Αριές Φιλίπ, *Αιώνες Παιδικής Ηλικίας*, (μτφ.), Αθήνα, εκδ. Γλάρος, 1990 (α΄ έκδοση 1960)
- Egle Becchi-Dominique Julia, *Histoire de l'Enfance en Occident*, Παρίσι, Seuil, 1998
- Cunningham Hugh, *The Children of the Poor: Representations of Childhood since the Seventeenth Century*, Oxford, Blackwell, 1992
- Ιστορικότητα της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας*, Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου, τ. 2, Αθήνα 1986
- Μακρυνιώτη Δήμητρα (επιμ.), *Παιδική Ηλικία* Αθήνα, Νήσος, 1997
- Οι Χρόνοι της Ιστορίας. Για μια Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας*, Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου, Αθήνα 1998
- Το Παιδί στη Νεοελληνική Κοινωνία 19ος-20ός Αιώνας. Αξίες, Αναπαραστάσεις, Αποτυπώσεις*, Πρακτικά διημερίδας (επιμ. Β. Θεοδώρου, Β. Κοντογιάννη), εκδ. Ε.Λ.Ι.Α.-Δ.Π.Θ., Αθήνα, 1999

www.learningcurve.gov.uk

www.schoolhistory.org.ukwww.bbc.co.uk

www.library.wisc.edu

www.spartacus.schoolnet.co.uk

Συναφή επιστημονικά Περιοδικά (ελληνόγλωσσα και ξενόγλωσσα)

- Τα Ιστορικά.
- Μνήμων,
- Historein
- Journal of the history of childhood and youth